

GØDNINGSREGLER VED OMLÆGNING TIL ØKOLOGI

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Når en bedrift omlægges til økologi, gælder der forskellige regelsæt for gødskning fra forskellige tidspunkter. Nogle regler følger planperioderne, mens andre gælder fra omlægningsdatoen.

I overgangsperioden fra konventionel til økologisk drift skal der derfor ekstra beregninger eller registreringer til for at dokumentere de økologiske gødningsregler overfor økologikontrollen.

De forskellige regelsæt er kort beskrevet i artiklen: [Gødningsregler for økologer](#).

Oversigtsskema – Hvornår gælder reglerne? Du kan se nærmere beskrivelser og eksempler i teksten under tabellen.

Regler	Betingelse og enheder for beregningen	Periode
Generelle harmoniregler	1,4; 1,7 eller 2,3 DE pr. ha	Planperioden 1. august – 31. juli
Generelle gødningsregler	N-kvote (udnyttet N)	Planperioden 1. august – 31. juli
EU økologiregler for den samlede gødningsmængde	170 kg total N pr. ha	Fra markens omlægningsdato
EU økologiregler for import af konventionel gødning	Dokumenteret behov eller max. 50 kg udnyttet N pr. ha. (evt. 70 kg total N pr. ha i 2016)	Fra markens omlægningsdato
Økologisk Arealtilskud - Basistilskud	100 kg udnyttet N i gns. pr. ha på hele bedriften	Planperioden, hvor det 5-årige tilsagn starter den 1. september

Økologisk Arealtilskud med tillæg til nedsat N	60 kg udnyttet N i gns. pr. ha på hele bedriften	Planperioden, hvor det 5-årige tilsagn starter den 1. september
Brancheaftale for kreaturer (Mælkeproducenter og leverandører af oksekød til Friland)	140 kg total N i gns. pr. ha på hele bedriften	Fra besætningens omlægningsdato

Harmoniregler

Det er de generelle harmoniregler, der gælder for økologer. De kan dog ikke bruge undtagelsen om 2,3 DE pr. ha for kvægbrug. Ved omlægning til økologi sidst i planperioden af en kvægbedrift, der bruger undtagelsen om 2,3 DE pr. ha, har Miljøstyrelsen og NaturErhvervstyrelsen i år oplyst, at det muligt at fortsætte med 2,3 DE pr. ha resten af denne planperiode, hvis det samtidig er muligt at opfylde økologireglerne. De 10 betingelser for brug af 2,3 DE skal overholdes i hele afviklingsperioden frem til den 1. marts.

Generelle gødningsregler

Bedriftens generelle kvælstofkvote skal beregnes uden at tage hensyn til, at det er en økologisk bedrift. Hvis det valgte gødningsniveau på 60 eller 100 kg udnyttet kvælstof er lavere end den generelle kvote, så skal det overholdes fra det tidspunkt, hvor tilsagnsperioden for Økologisk arealtilskud begynder. Hvis kvoten skal reduceres, for eftervirkning af pligtige efterafgrøder eller manglende pligtige efterafgrøder, så er det den laveste kvote, som reduceres yderligere.

EU økologiregler

Økologireglerne gælder fra den dato de enkelte marker påbegynder omlægning. Det skal dokumenteres i planteløgbogen/gødningsplanen, at bedriften/marken overholder grænsen på 170 kg total N pr. ha. Hvis der importeres konventionel gødning skal det også dokumenteres, at det ikke overstiger grænsen på 50 kg udnyttet N pr. ha.

Økologisk Arealtilskud

Bedriften skal overholde det valgte gødningsniveau for økologisk arealtilskud fra den planperiode (1. august -31. juli), hvor tilsagnet starter den 1. september. Gødningsbetingelserne gælder kun for bedrifter, som er tilmeldt gødningsregistret. Hvis der er en gødningsbetingelse i ordningen, og den er lavere end den generelle kvælstofkvote, så er det 60/100 kg N, der giver bedriftens kvote og det skal eventuelt reduceres yderligere.

Brancheaftale for kreaturer

Begrænsningen på 140 kg total N pr. ha gælder for bedrifter med mælkeproduktion og leverandører af oksekød til Friland. Det gælder fra det tidspunkt, hvor besætningen påbegynder omlægning.

Gødningens økologi-status ved omlægning

Vær opmærksom på, at gødningen i omlægningsperioden kan have økologisk status på egen

bedrift, men konventionel status, hvis det afsættes til en nabo.

Når bedriften og markerne påbegynder omlægning kan gødning fra bedriftens egen besætning regnes som økologisk i de første to år, selvom besætningen ikke er påbegyndt omlægning. Det gælder når det udbringes på bedriftens egne marker og på marker, som er under omlægning. Er der købt eller forpagtet økologiske marker, så skal gødningen fra dyr, der ikke er påbegyndt omlægning regnes som konventionel på disse marker.

Fra den dato besætningen påbegynder omlægning kan gødningen regnes som økologisk – også hvis det afsættes til en anden bedrift.

Eksempel 1 – omlægning af malkekvægsbedrift i 2015

Markerne er påbegyndt omlægning den 1. september 2015 eller tidligere. Der er søgt Økologisk arealtilskud – basis fra 1. september 2015. Besætningen omlægges 1. september 2016 eller senere.

For planperioden **2015-2016** gælder 1,7 DE pr. ha og 100 kg udnyttet-N pr. ha i gennemsnit på bedriftens harmoniareal som kvote og betingelse for Økologisk arealtilskud. Dyrkes der f. eks. mange ærter eller hestebønner, så den generelle kvote er lavere end 100, er det den, der skal overholdes.

For planperioden **2016-2017** gælder 1,7 DE pr. ha, 140 kg total-N pr. ha (efter påbegyndt omlægning af besætningen) og 100 kg udnyttet-N pr. ha i gennemsnit på bedriftens harmoniareal som kvote og betingelse for Økologisk arealtilskud. Dyrkes der f. eks. mange ærter eller hestebønner, så den generelle kvote er lavere end 100, er det den, der skal overholdes.

Eksempel 2 – omlægning af malkekvægsbedrift i 2016

Bruger 2,3 DE pr. ha. Markerne omlægges dels den 20. april og den 1. juli 2016. Omlægningsdatoen den 20. april vælges for de marker, der skal bruges til afgræsning i 2017, og 1. juli vælges for marker, der skal bruges til helsæd og majs i 2017. Der søges Økologisk arealtilskud (basis) fra 1. september 2016. Besætningen omlægges den 20. april 2017 eller når det passer med at beholdningen af konventionelt grovfoder er brugt op.

For planperioden **2015-2016** gælder 2,3 DE pr. ha og den generelle kvote i gennemsnit på bedriftens harmoniareal. Efter omlægningsdatoerne for markerne kan der udbringes op til 170 kg total-N pr. ha.

For planperioden **2016-2017** gælder 1,7 DE pr. ha og 100 kg udnyttet-N pr. ha i gennemsnit på bedriftens harmoniareal som kvote og betingelse for Økologisk arealtilskud. Dyrkes der f. eks. mange ærter eller hestebønner, så den generelle kvote er lavere end 100, er det den, der skal overholdes. Fra besætningen påbegynder omlægning kan der udbringes op til 140 kg total-N pr. ha i gennemsnit.

